

Maandelijks uitgave van het Gemeenschappelijk Comité voor Preventie & Bescherming, verdeeld aan het bedrijfsmanagement, het havenkader en alle havenarbeiders van de havenbedrijven aan de Haven van Antwerpen

Kantelen en aanrijdingen: draag je gordel

Bij het gebruik van voertuigen bestaat het risico op kantelen en aanrijdingen, bijvoorbeeld bij mobiele arbeidsmiddelen zoals een vorkheftruck, reachstacker, straddle carrier, etc. of bij busjes voor personenvervoer en auto's op de kaai. Wanneer een voertuig kantelt, kunnen de bestuurder en/of passagiers onder het toestel terechtkomen. Bij een aanrijding kunnen ze tegen het stuur, de voorruit en andere obstakels in de cabine geslingerd worden, of zelfs uit de cabine gekatapulteerd worden.

Om dit te voorkomen zijn verschillende voertuigen uitgerust met een gesloten cabine en/of een side-protector, maar enkel dat volstaat niet. Daarom zijn mobiele arbeidsmiddelen ook voorzien van een veiligheidsgordel. Draag deze steeds correct voor jouw veiligheid.

Over hand- en vingerletsels deel 1

Maar liefst 23% procent van alle ongevallen in onze haven zijn hand- en vingerletsels. Voor havenarbeiders algemeen werk zien we door de jaren heen een geleidelijke maar constante daling in het aantal hand- en vingerletsels.

Voor de kuiperij bleef het aantal ongeveer gelijk tussen 2014 en 2018, maar met de komst van de impacthandschoenen begon het aantal ongevallen wel sterk te dalen. En natuurlijk komen hand- en vingerletsels ook in andere beroeps categorieën

voor. Daarom blijft het voorkomen van hand- en vingerletsels een prioriteit in onze haven. In volgende S-mails geven we je enkele tips mee om de risico's verder te beperken.

Tips voor onderhoud van veiligheidsschoenen

Om de levensduur en het comfort van jouw veiligheidsschoenen te verhogen, is het belangrijk dat je de schoenen goed onderhoudt.

Enkele tips:

- Verwijder het grote vuil dagelijks van jouw schoenen. Voor lederen schoenen gebruik je een droge schoenborstel. Werkschoenen in textiel maak je best proper met warm water, zeep en een spons.
- Smeer lederen schoenen geregeld in met schoenvet en behandel ze met impregneerspray om ze flexibel en waterafstotend te houden. Ook werkschoenen uit textiel kan je behandelen met een spray.
- Verlucht je schoenen na elke werkdag. Maak

de veters los en breng de tong volledig naar voor. Haal de inlegzolen uit de schoenen, laat ze luchten en drogen. Opgelet: leg de zolen niet op een warmtebron zoals een verwarmingstoestel, zo verliezen ze hun specifieke vorm en functionaliteit. Steek propjes krantenpapier in natte schoenen om ze sneller te laten drogen.

- Heb je 2 paar werkschoenen, wissel dan af zodat ze langer zullen meegaan.
- Gebruik best een schoenlepel om vlot in en uit je schoen te stappen. Zo verslijt de hiel minder snel en wordt hij minder snel slap.
- Vervang je schoen op tijd. Check voor jouw veiligheid geregeld of je werkschoen geen scheurtjes of een lossende zool heeft. Kijk

ook na of de zool niet te hard afgesleten is: hoe minder reliëf hij heeft, hoe minder grip je hebt.

- Kies de juiste schoenmaat. Door wrijving tegen de binnenkant van een te grote of te kleine schoen kan je blaren krijgen of kunnen je voeten overmatig gaan zweten. Ook je sokken zullen sneller slijten.
- Gebruik steeds degelijke werksokken die je voeten laten ademen en die geurtjes voorkomen. De sokken bij de kledijbedeling voldoen aan deze voorwaarden: het speciaal ontwikkelde Pro-Cool® polyester garen beschikt over 'no odor'-systeem en de sokken hebben ook vochtregulering in de zool.

Over ongevallen door struikelen en uitglijden deel 3

Een groot aantal van de ongevallen door uitglijden en struikelen (slip & trip-ongevallen) hebben te maken met het **op- en afstappen** van ladders, trappen, mobiele arbeidsmiddelen etc. Hoewel deze handelingen misschien eenvoudig lijken, zijn ze niet zonder risico en kunnen de letsels bij een ongeval vrij ernstig zijn. Neem daarom steeds **voldoende tijd**

om op- en af te stappen en denk hierbij aan de **3-puntsmethode**. Zorg steeds voor 3 steunpunten: 2 handen en 1 voet of 1 hand en 2 voeten.

Pas deze methode altijd toe, en hou hiervoor je beide handen vrij wanneer je wilt op- en afstappen. Let ook op voor gladde treden door

vuil of regen, sneeuw, ijzel ... Merk je dat er iets niet in orde is, bijvoorbeeld een defect aan treden of handvaten? Meld dit zo snel mogelijk!

Scheepsruimen en hun toegangswegen

Hoe blootstelling aan gevaarlijke atmosfeer vermijden?

Werken in scheepsruimen en hun toegangswegen (bv. trapschachten) houdt specifieke risico's in. Door hun besloten karakter kan er in deze ruimten een gevaarlijke atmosfeer ontstaan, zoals een brand- of explosiegevaarlijke damp of verstikkingsgevaar. Het is daarom belangrijk je te informeren over werken in deze ruimtes.

Instructiekaarten en toolboxes

De maatregelen die de haventerminals kunnen nemen tegen blootstelling aan een gevaarlijke atmosfeer zijn beschreven in de veiligheidsinstructiekaarten [B-VIK-006](#), [G-VIK-005](#) en [ST-VIK-115](#). Daarnaast zijn er recent ook praktische toolboxes ontwikkeld die voor elke betrokken functie duidelijk beschrijven hoe blootstelling aan gevaarlijke atmosfeer vermeden kan worden:

- **operationeel management & dekenaat:**
https://www.cepa.be/pdf/pb/veiligheidsberichten/VGBER_202108_bijlage_4.pdf
- **ceelbaas:** https://www.cepa.be/pdf/pb/veiligheidsberichten/VGBER_202108_bijlage_2.pdf
- **foreman:** https://www.cepa.be/pdf/pb/veiligheidsberichten/VGBER_202108_bijlage_3.pdf
- **havenarbeiders:**
https://www.cepa.be/pdf/pb/veiligheidsberichten/VGBER_202108_bijlage_5.pdf

Wat is jouw rol?

- **hiërarchische lijn (operationeel management & dekenaat, ceelbaas en foreman):**
  - Ken de volledige procedure beschreven in de relevante veiligheidsinstructiekaarten (VIK's) en de interne bedrijfsinstructies.
  - Informeer de betrokken werknemers op gepaste wijze (Take 5, etc.).
  - Hou het scheepsdossier mee up-to-date.
- **havenarbeiders:**
  - Meld risico's of abnormale situaties aan je hiërarchische lijn.
  - Pas de instructies (bv. uit de Take 5) en procedures correct toe.
  - Communiceer goed met je collega's en de hiërarchische lijn.

Scheepsruimen & hun toegangswegen

Risico's

zuurstoftekort

giftige gassen

explosie of brand

Wat kan jij doen?

5

Take 5

Volg de Take 5.

Volg de procedure bij alarm van een gasdetector.

Meld abnormale situaties aan je verantwoordelijke.

STOP

Betreed nooit een scheepsruim of zijn toegangswegen als je verantwoordelijke hiervoor geen instructies heeft gegeven.

Informatieflyer scheepsruimen en toegangswegen

Nieuwe veiligheidsinstructiekaart

G-VIK-048 openen van geladen containers

<https://www.cepa.be/wp-content/uploads/G-VIK-048.pdf>

